

A Kúria a dr. Hegedűs István pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bajnai Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 14.M.3500/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.639.648/2012/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.639.648/2012/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 156.000 (egyszázötvenhatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes keresete a munkaviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítására és ennek jogkövetkezményei alkalmazására irányult. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 14.M.3500/2011/15. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Kötelezte az alperest a felperes javára elmaradt munkabér, felmentési időre járó átlagkereset, végkielégítés és kárátalány megfizetésére, valamint a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos iratok és igazolások megfelelő tartalommal történő kiadására. Marasztalta a kereseti illetékekben is.

A megállapított tényállás szerint a felperes 2000. február 1-jétől állt az alperes alkalmazásában. 2011. május 6-án a szabadságának megkezdésekor a felperes és F.I. alperesi ügyvezető szóban arról egyeztettek, hogy a felperes a szabadság lejártát követően már nem tér vissza dolgozni, így a munkaviszonya megszüntetésre kerül. A felperes 2011. június 4-én jelentkezett az alperesnél a munkaviszony megszüntetési igazolásokért, mivel azokon a munkaviszony megszüntetése módjaként közös megegyezés szerepelt, azokat nem vette át.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a bizonyításra köteles alperes az általa meghallgatni kért tanúk vallomásával nem igazolta azt a tényt, hogy a peres felek között a munkaviszony közös megegyezéssel megszüntetésre került. F.I. korábbi ügyvezető tanúvallomását aggályosnak találta, mivel a perbeli időszakban az alperes törvényes képviselője volt. J.P.K. tanú vallomását pedig azért nem fogadta el, mert mindkét peres fél nyilatkozatával ellentétben állt.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a közös megegyezés létrejöttét nem igazolja az a tény, hogy a felperes 2011. május 31-én nem jelentkezett munkavégzésre, hanem 2011. június 4-én kilépő papírok átvétele céljából jelent meg az alperesnél. A szabadság

megkezdését megelőzően már F.I. megszüntette szóban a munkaviszonyát, így a felperes ennek megfelelően járt el a szabadság leteltét követően, amikor a munkaviszony megszüntetési igazolásokért jelentkezett. Már ekkor sérelmezte a munkaviszony megszüntetés módjaként feltüntetett közös megegyezés jogcímét.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint abból a tényből, hogy a felperes a 2011. májusát megelőző időszakban olyan kijelentést tett, hogy tervei szerint O.-ban vállal munkát, nem lehet a munkaviszony megszüntetésének módjára egyértelmű következtetést levonni, és abból sem, hogy a munkáltató a munkaviszony megszüntetése során nem fizette ki a munkáltatói rendes felmondás esetén járó összegeket. Az alperesnek a közös megegyezés tartalmának bizonyítása előtt a közös megegyezés tényét sem sikerült igazolnia.

Jogkövetkeztetése szerint az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 87. § (2) bekezdés alapján az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, mivel azt a felek által sem vitatottan felszámolta, a megszűnéskor kiállítandó igazolásokat kiadta, ehhez képest a munkaviszony megszüntetésének szabályos módját nem tudta bizonyítani. Erre tekintettel az Mt. 100. §-ban foglaltaknak megfelelően alkalmazta a jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményeit.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 51.Mf.639.648/2012/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az alperes részére az elsőfokú ítéletben foglalt marasztalási összegre 12 havi részletfizetést engedélyezett. Marasztalta az alperest a fellebbezési illetékben.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdése szerint helyes indokai alapján hagyta helyben. Mellőzte azonban a F.I. elfogultságára vonatkozó megállapítást, mert arra a felhozott indokok alapján álláspontja szerint nem lehetett következtetni, és megállapította, hogy egyebekben az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a jelenlegi ügyvezető nyilatkozatát és a munkatárs tanúvallomását.

Az Mt. 87. § rendelkezéseire utalással kiemelte, hogy a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó megállapodást, nyilatkozatot írásba kell foglalni. A perben írásba foglalt munkaviszony megszüntetésre vonatkozó jognyilatkozat nem állt rendelkezésre. A közös megegyezésre ajánlatot tevő munkáltató érdekében állt annak bizonyítása, hogy az általa tett ajánlatot a felperes munkavállaló elfogadta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen értékelte azt a körülményt, hogy a felperes F.I. nyilatkozata alapján következtetett arra, hogy az alperes a munkaviszonyát megszüntette, ezért a szabadsága lejártát követően az irataiért jelentkezett, nem pedig a munkát vette fel. Önmagában ez a körülmény nem bizonyította, hogy a felek között a munkaviszony megszüntetésére irányuló megállapodás létrejött.

Helytálló az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetése, miszerint az

alperes nem bizonyította sem a közös megegyezés, sem a munkaviszony megszüntetésének jogszabály szerinti módját, ezért a felperes munkaviszonyát a munkáltató jogellenesen szüntette meg.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a jogsértést és annak következményei súlyát, megfelelően tárta fel a felperes munkaviszonyának megszűnésekor fennálló azon lényeges szempontokat, amelyek a mérlegelés alapjául szolgálhattak, ezért az Mt. 100. § (4) bekezdésében foglalt átalánykártérítés mértékét is helytállóan ítélte meg 4 havi átlagkereset összegében.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

Fenntartotta az első- és a másodfokú eljárásban tett nyilatkozatait, továbbá hivatkozott arra, hogy a tényállást mindkét fokú bíróság helytelenül állapította meg és abból helytelen jogkövetkeztetésre jutott megsértve a Pp. 206. § (1) bekezdését.

A megállapított tényállás iratellenes, a perben csatolt iratokkal és perbeli nyilatkozatokkal ellentétes. Nem vette figyelembe a felperes önmagának ellentmondó nyilatkozatait, amelyet a munkáltató részéről meghallgatott személyek egybehangzó nyilatkozatai cáfoltak.

Logikai ellentmondásokat tartalmazóan mérlegelték a rendelkezésre álló bizonyítékokat. A korábbi és a jelenlegi alperesi képviselő, valamint a perben meghallgatott tanúk egyértelműen alátámasztották, hogy létrejött a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére vonatkozó megállapodás. A tanúk egyöntetűen állították, hogy a felperes azért utazott O.-ba, mert a továbbiakban ott kívánt dolgozni. Mivel ez a szándéka megghiúsult, ezért úgy tért vissza a korábbi munkáltatójához, hogy ismételten munkaviszonyt létesítsen.

Az alperes szerint nem lehetett volna figyelmen kívül hagyni a felperes azon jegyzőkönyvi előadását, miszerint „csak viccből” tett a munkaviszonya megszüntetésével kapcsolatosan nyilatkozatot, mert a munkáltató azt nem tekintette annak. A munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésében tehát létrejött a megállapodás, bár nem vitatottan az egyező nyilatkozat írásba foglalása elmaradt. Az ítélkezési gyakorlat azonban az írásbeliség elmaradását nem tekinti önmagában érvénytelenséget megalapozó oknak, ha a felek a nyilatkozataik szerint járnak el, mint ahogy az a perbeli esetben is történt. Azt, hogy a munkaviszony közös megegyezéssel megszűnt, a felperes nyilatkozatai és ráutaló magatartása is egyértelműen alátámasztotta. A másodfokú bíróság ezzel ellentétes jogkövetkeztetése az Mt. 87. § (1) bekezdés a) pontjába ütközött.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelem önálló rendkívüli jogorvoslati kérelem. Ezért a törvény értelmében abban pontosan meg kell jelölni a jogszabálysértést és annak indokait. Ebből következően nem felel meg a törvénynek a korábbi beadványokra, nyilatkozatokra történő utalás. A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének tehát azon részeit bírálhatta el, amelyek a törvénynek megfelelnek [Pp. 272. § (2) bekezdés, BH.1995.99/2.], vagyis csak a felülvizsgálati kérelemben előadott érvelés alapján vizsgálhatta felül a jogerős ítéletet.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt. Nincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, azaz felülmérlegelésének. A perben nem volt megállapítható az ügy érdemét érintő jogszabálysértésként a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001.197., BH.2002.29.].

Az alperes munkáltató a felperes munkaviszonyát közös megegyezéssel kívánta megszüntetni. A megszüntetéskor kiállítandó igazolásokon e jogcímet tüntette fel. A perben azonban az Mt. 87. §-ban foglaltakat megsértve a munkaviszony megszüntetésére vonatkozóan írásbeli megállapodást nem csatolt. Az alperes állítása szerint a felek még a szabadság megkezdését megelőzően szóban megállapodtak a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésében. Helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az alperes a Pp. 164. § alapján reá háruló bizonyítási teher ellenére a megállapodás megtörténtét kétséget kizáróan nem bizonyította. Nem volt ugyanis megállapítható a mindkét fél feltétel nélküli akaratelhatározása, amelyben kifejezésre juttatták a munkaviszony megszüntetésére irányuló közös szándékot, és annak időpontját. Ilyen egybehangzó szóban történt akaratnyilatkozat megállapíthatósága esetén is a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó megállapodás az Mt. 87. § (2) bekezdésébe ütközés miatt jogellenes lehetne.

A perben nem volt megállapítható az sem, hogy a felek ráutaló magatartással juttatták volna kifejezésre a munkaviszony megszüntetésére irányuló közös szándékukat. Ez csak akkor lehetne megállapítható, ha a felek magatartása - az erre vonatkozó kifejezett jognyilatkozat hiányában is - egy kölcsönösen elfogadott helyzet létrehozására irányul, vagy annak elfogadásának megállapítására ad alapot. A rendelkezésre álló bizonyítékokat azonban e körben is helytállóan értékelték a bíróságok. Álláspontjukat a Pp. 221. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően megindokolták.

A felperes 2011. május 31-éig szabadság miatt nem végzett munkát, a munkaviszony megszüntetési igazolásokat pedig rögtön az átadás megkísérlésekor sérelmezte az abban feltüntetett megszüntetési jogcím miatt. Az alperes értelmezte iratellenesen a felperes jegyzőkönyv 5. oldalán tett előadását. A felperes ugyanis ebben nem ismerte el a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó

akarategyilatkozat megtételét, hanem csak annyit állított, hogy a munkáltató munkaviszony megszüntetésére vonatkozó nyilatkozatára reagálva tréfásan közölte, hogyha O.-ban talál munkát, akkor ott marad.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes alperest a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, így az erről szóló határozathozatalt a Kúria a Pp. 79. § (1) bekezdés alapján mellőzte.

Budapest, 2014. március 12.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelél:Nné tisztviselő